

nyos ismeretei lehetőleg kiegészítenek. Képzhető, mily nehézségekkel jár rövid tartózkodási idő mellett csak félig-meddig is gazdagabb, tehát tudományos értékkel bíró állattani gyűjtemények létesíteni. Hogy a főherceget kiváló személyisége és fényes neve nagyban elősegíti ezen tudományos célú foglalkozásánál, igen természetes. Az érintett helyek hivatalos és magán személyiségei többnyire nagy előzékenységgel följárják, vagy rendelkezésére bocsátják kisebb-nagyobb gyűjteményeket, vagy pedig fölszólításra kezére járnak ilyenek összeállításában. Mindazáltal az elért nagy eredmények, az eddig vadászatot elejtett és elkészített madarak és emlős állatok száma, már most is felül haladja az ezret, tehát föl sem emlíve az állatvilág többi osztályait felkaroló még gazdagabb gyűjteményeket, legnagyobb részt Ferencz Ferdinánd főherceggel fíradhatatlan és erőteljes működésének köszönhető. Mert sok helyütt, mint pl. a Salamon-szigeteken, a hová eddig csak az európai gyarmatosítás előfutárai hatoltak el, ő fensége csupán saját kezdeményezésére támaszkodhatott.

gyűjtemény bizonyára nagy tudományos értékkel bír.

A legtöbb munkát és gondot azonban nem a korálok szedése, a tengerfenéktől való elválasztásuk és sértetlen állapotban való hajóra hozataluk kívánja, hanem az utólagos kezelés. Először is az egyes korál-alakzatokat gondosan meg kell tisztítani, különösen minden szerves anyagot eltávolítani róluk és belőlük. E célból hosszabb időre édes vízbe kell tenni a korálokat, hogy az ágazatok közt élő számos idegen állatok és a korál-állatok maguk is elpusztuljanak, mert máskülönben rothadásnak indulnának. Azután a levegőn kiszáritják a korálburokat. Legnehezebb azonban hosszabb szállításra való elesomagolásuk. A finom ágazatok törékenysége miatt csakis fűrészpör, vagy homok közé lehet azokat egyenként elrakni.

Az állattani gyűjteményen kívül ő fensége egy néprajzi gyűjtemény összeállításán is fáradozott, mely lehetőleg magába fogja foglalni mindazt, a mi meglátogatott népek viseletét, általában műveltségi állapotát jellemzi. Ezen nagy pénzalokat követelő gyűjtemény szintén oly

hoz látott, úgy, hogy sokszor csak késő éjjel hagyta el íróasztalát. Ily módon a főherceggel folytonosan foglalkozó az utazás céljaival, ezen földközi út emlékeiben és eredményekben oly gazdagon gyümölcsöző lesz, mint a milyen kevés más volt.

VÁRMEGYEI CSENDÉLET.

Túry Gyula festménye.

Kevés művésznök foglalkozott eddig a magyar vidéki középosztály életének esetelésével. Margitay Tihamér a szalon-genret, Bihari leginkább a népeletet vette esetére.

Csak elvétve akadunk itt-ott egyesekre, kik a középosztály sok jóízű, humoros alkotásra méltó, bár kevésse változatos életéből vetettek egy-egy jelenetet vásznukra.

Most ott találjuk az ősi tárlaton Túry Gyulát, az ő egészséges humortól duzzadó, s kiválóan jellegzetes «Vármegyei csendélet»-vel. Lehetne

VÁRMEGYEI CSENDÉLET.

Túry Gyula festménye a Képzőművészeti Társulat téli kiállításán.

Az ily helyeken ő fensége kíséretétől és többnyire a tiszt karnak néhány tagjától kísérve, száll a partra; a munka-felosztás elvét szem előtt tartva, mindenki számára kirendelte működési körét.

Ki-ki elindul földadatának teljesítésére, egyenként, ha ninosen hajtvadászat. Este naplementekor ismét összegyűl a vadász-társaság a parton és a hajóra száll. Ott kiterítik és fajok szerint elrendezik a zsákmányt; a használható példányok ezután átadatnak a két Faxidermistának, a kik azokat elkészítik. Egy tiszt különösen a lepkek, bogarak, tengeri állatok gyűjteményeinek összeállításával van megbízva. A korál- és halfogásra csónakok küldetnek ki; ő fensége többnyire személyesen vezeti ezen tengeri kirándulásokat, nem törődve az azokkal járó fáradsággal és vészontagságokkal. Edzetsége csodálatba ejt mindenkit; a legrosszabb időjárás sem árt meg neki.

A Salamon-szigeteken, mint minden oceániai szigeten, csak gyéren vannak képviselve az állatvilág magasabb osztályai. Annál gazdagabb és kifejtettebb a tengeri állatvilág: a halak, kagylók és korálok osztályai. Különösen a korálok oly számos és különböző válfajokban találhatók itt, mint sehol másutt. Az ezekből szerzett

gazdagnak ígérkezik, hogy bizonyára egyike lesz Európa legerősebb magán-gyűjteményeinek.

Ily módon keletkezik az a bő anyag, mely kétségen kívül nagyban ki fogja bővíteni és egészíteni az érintett földrészek állatvilágának és népeletének ismeretét, érezhető hiányokat töltvén ki.

Ő fensége nemcsak az anyag összeállításával foglalkozott, hanem ép oly beható gondot fordított annak rendezésére, kezelésére és elküldésére is; mert azon van, hogy minden a legjobb állapotban érkezze meg rendeltetése helyére.

Mind ez azonban csak egy részét teszi a hajón a főherceggel foglalkozásának. Többi idejét az utazás szellemi eredményének földolgozására fordította; érttem ez alatt irodalmi tevékenységét. Napról napra kivétel nélkül fölírta naplójába mindazt, a mi figyelmét magára vonta. És azt nem kerüli el a legsekélyebb körülmény sem. Elményeinek leírása, észleletei, a látottak alapján alkotott véleményei és nézetei kötetekre terjednek immár. Ő fensége ezen foglalkozásának szint' oly kitartással és alaposággal szentelte magát, mint tudományos működésének. Hogy a szerzett tapasztalatok el ne mosódjanak, még a legfáradalmasabb vadászatok és kirándulások után is haladéktalanul naplóját folytatásá-

ugyan «Pagát-fogás»-nak is keresztelni, hisz oly világosan, érthetően van előadva, hogy a derék tisztelendő úr e révén került a bajba.

S hogy nem először történik, mutatja a tekintetes úr rettentő haragja is, kit a rossz sors a tisztelendő úr játéktársául ültetett oda. S mily jóízűen kaczag ezen a főszolgabíró, jellemzően legintve hozzá kezével, s bal szomszédja is buzgón követi példáját; kár, hogy ebben éppen egy kitörőfélben levő tüszentés akadályozza a derék vármegyeoszlopot.

A fiatal főispáni titkár, mint az esemény hőse, bizonyos megyei előkelőséggel terjeszti elő s magyarázza a megmásíthatatlan tényállást. Még a hajdú is, ki szokás szerint a poharakkal foglalatokodik, miértó mosolylyal tekint a lefőzött tisztelendő úr felé.

A kép ügyesen van csoportosítva, elég szabatosan rajzolva s bizonyos gyakorlottsággal festve; egyik kedvenc darabja lesz téli tárlatunk látogató közönségének.

Túry még aránylag fiatal ember s ha a már megtalált úton, mint eddig, komoly törekvéssel halad előre, a legszebb reményeket fűzhetjük jövőjéhez.

ny—n.

MARGITAY TIHAMÉR MÜTERMÉBEN.

Leszállva a gyorsan haladó villamos kocsi-ról, a Baross-utca egyik diszes háza előtt, fölhaladunk az első emeletre, hol egy réztáblán e nevet olvassuk: Margitay Tihamér.

Csilingelve berreg a villamos csöngetyű.

Sötét előszobába lépünk, hol vázlatok s diszes keretben nagy alakú fényképek függnek a falakon. Megnyílik a műterem ajtaja, belépünk s a szeretetreméltó művész a világi lekötözött modorával fogad.

Az első benyomás valóban kápráztató.

A szingardagság, mely a falakról, bútorokról, s a padlón elterülő szőnyegekről lebilincsel, az első pillanatban ép úgy hat; mint midőn hangverseny-terembe lépünk valamely zenemű mesteri előadása alkalmával. Pár pillanatig tart, míg jobban szemügyre véve a látottakat: szemlét tarthatunk.

mányait. E szekrény mellett egy másik, mór izlésű látható, megrakva apró csecebecsékkel; melyeket élelmes sáfárok hoznak eladni a messze keletről.

Megfordulunk.

S ime azt véljük, a doge palota valamely fülkéjébe tévedtünk. Hatalmas velencei szék remekül faragva, gazdag gobelin áthuzattal. A művész a modellt számlóra helyezte s avult, de finom színű bokhara szőnyeget terített alá.

A tulsó fal mellett, nagy értékű templomi szék, sötét színével; valamelyik kiváló mester faraghatta a tizenhatodik században. Elébe pettyes jaguár bőr van terítve.

A műterem hátsó részében, szingardag perzsa szőnyegek vannak egy kerevet fölé csinosan rendezve. Sisak tartja össze e szőnyegeteket s pár régi alabárd szabályozza redővetésüket.

Állvány, állvány mellett, a művész készülő képeivel.

elejének filigrán stílusában, nevezetesebb darabjai e teremnek.

Itt él s alkotja műveit Margitay Tihamér, a magyar salon-életkép úttörő művésze s megteremtője.

S a messze nyugatról ellátogatnak hozzá a műkereskedők, kiválóatva mindenik azt, mi salonjaiknak ékességül szolgálhat. A sokszorosító intézetek is versenyezve igyekeznek megnyerni képeit, hogy színes vagy egyszerű sokszorosításban mint a világ-piac e nembeli legkedveltebb árucikkeit bocsássák forgalomba. Neve a fővárosban is a legismertebbek egyike. Gazdag műbarátok versenyeznek festményeivel ékessíteni termeiket.

S ő mindig újabbat s újabbat teremt, mint kitűnő novellista, érdekes tárgyait szellemesen alkotva meg.

KACZÁNY ÖDÖN.

MARGITAY TIHAMÉR MÜTERMÉBEN.

Paur Géza fényképe után.

Két nagy ablak széles tábláin át jön a világosság, alant üvegfestmények zárják el, mérsékelve s központositva a művész céljának megfelelőleg. Tágas, kényelmes fülke az egyik ablak előtt, kis kerevettel, japáni munkájú asztalkával, apró székecskékkel; s hatalmas tigrisbőrrel letakarva a padló. A fülke egyik sarkában színes szobor arabs férfit ábrázol, falain a művész festvényeinek nagyobb alakú fényképei. Az ablak előtt szeszélyes disztűzésű érzéslámpa függ, értékes japáni munka.

Gazdag s mély színekkel puha süppedékes keleti szőnyegek, mintegy közvetítik a szinbeli összhangot a bútorok s a falakon elhelyezett tárgyak között.

S mi minden van e falakon.

Az olasz renaissance mestereinek ércmunkái, pajzsok, török, szabályk s apróbb domborművek; arab, török és bosnyák löfegyverek; karesz hajlású palmaágak s a művész finom szinhatású vázlatai.

Itt egy hatalmas szekrény a késő renaissance idejéből, mesterileg faragott gazdag díszítéssel, magában rejtve a művész számos rajzát s tanul-

A műterem mélyében, a leghátsó falon két nagy gobelin-kép, finom összhangzatos színeivel, érdekes rajzával kelti föl érdeklődésünket.

Egy ó-német szekrényen hatalmas kitömött páva áll, gazdag tollazata csillog, fénylik, szórja színeit az oldalablak fényétől világítva.

Néhány olajfestmény látható a jobboldali falon, a művész itjükről történelmi kompozíciói.

Egy kicsinyke, finom faragású szekrényen majolika és sevresi porcellán vazák izéles gyűjteménye köti le figyelmünket.

A művész fogadótermében egy remek kivitelű indus garnitúra rózsafából faragva, utánozhatlan sötét színével, szeszélyes, gazdag mintázatú rajzával; valóban nagy ritkaság. Említsük-e a gyönyörű velencei tükröt, s a modern francia bronzöntés egyik nagyszerű darabját: «a hajótöröttet?»

Diszes nyugági gazdag szövött indiai szövetekkel, baldachinszerűen ékítve; előtte hatalmas medvebőr, kerek asztalka a művészet jeleinek arcképeivel s egy gyönyörű inga óra, a század-

BOMBARNAC KLAUDIUS.

EGY HIRLAPTUDÓSÍTÓ JEGYZŐKÖNYVE.

REGÉNY VERNE GYULÁTÓL

Francoziából fordította HUSZÁR IMRE.

(10-ik kötetemény.)

XI.

A bokhari és szarmarkandi khánágokból állt hajdan a «Sogdianá»-nak nevezett perzsa szatrapia, a hol a tadsikok, majd az üzbegek laktak, a kik ezen országot a XV-dik században szállották meg.

De méltán lehet félni egy sokkal veszélyesebb eshetőségtől, attól tudniillik, hogy el fogja lépni a homok. Ez a félelem főleg azóta jogosult, mióta a homokpartok megkötése céljából fenyésztett pusztai fűzfák csaknem teljesen kivesztek.

Bokhara volt a khánág fővárosa, az Izlám Rómája, a nemes város, a szentélyek városa, a

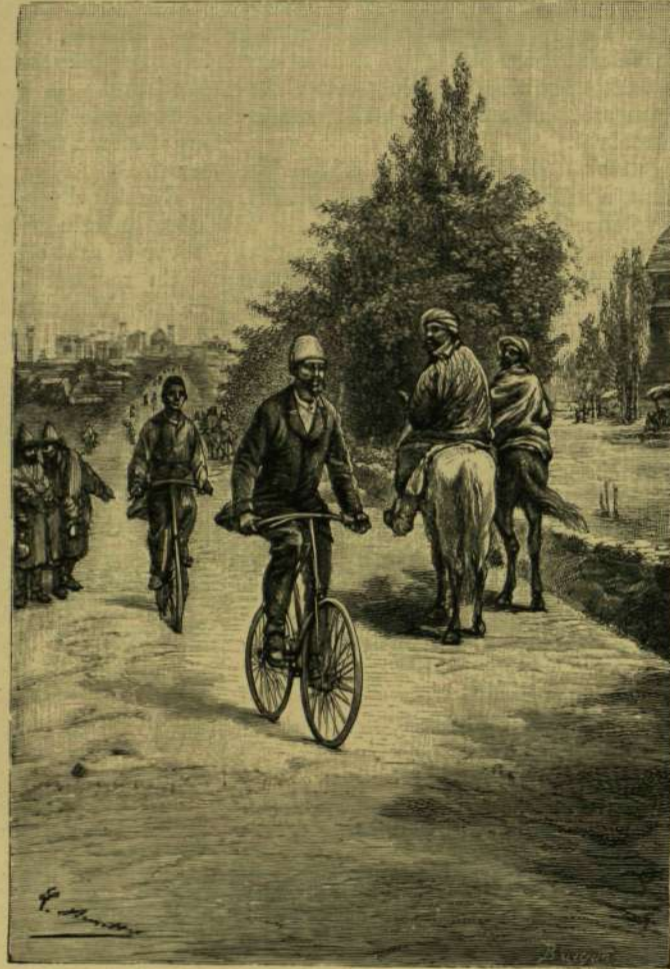
hasznos és földathassam magamat a vasútra egy jószívű és szolgálatra kész barátom által. Tiflisztől Pekingig ezer frankba kerül az utazás. De esküszöm önnek, hogy mihi ezer frankot keresek, megtértem a vitelért a társaságnak.» — «Hiszek önnek, Kinko barátom, és mihi ezer Pekingbe megérkezik» . . . — «Czinkát már értesíttem. A ládát a lakására fogják szállítani a Sa-Kua sugárútra és ő . . . — «Ő fogja kifizetni a szállítási költségeket.» — «Ugy van, uram.» — «És pedig örömmel, — mondá Kinko. — Erről meg vagyok győződve.» — «Mindzen bizonnyal, mert nagyon szeretjük egymást.» — «És aztán, Kinko, mit ne tenne meg az ember egy völégényért, a ki rászánja magát, hogy két hétre podgyászszá változik és mint *törékény, nedvességtől megóvándó üvegüemű* érkezik meg!» — «Ah, ön kigünnyol egy szegény ördögöt!» — «Korántsem! és bizonyos lehet a felől, hogy részemről semmit sem fogok elmulasztani, hogy ön egy darabban, száraz és jól megőrzött állapotban érkezék meg Klorik Czinka kisasszonyhoz.» — «Köszönöm, uram! — mondá Kinko, még egyszer megszorogtatván a kezét,

hatja börtönét. De ha a ládát a többi podgyász közé állították és a hordárok a láda tartalmának *törékény* voltára nem fordítottak volna kellő figyelmet, akkor Kinko nem boosáthatta volna le a deszkát és kénytelen lett volna utazása céljának elérése előtt kegyelmet kérni. Szerencsére a szerelmesek fölött külön Isten őrökdi, és a menyei közbenjárás Kinko és Klorik Czinka javára egész teljességében mutatkozott. Ekkor aztán elmondta, hogy minden éjjel sétált a podgyászokcsiban, sőt egy izben le is ment az állomás tornáczára. — «Tudom, Kinko. Ez a bokharai állomáson történt. Láttam önt.» — «Ön látott engem?» — «Láttam, sőt azt hittem, hogy meg akar szökni. De csak azért láttam, mert tudtam, hogy a podgyászokcsiban van, mert szemmel tartottam önt és kivülem senkinek sem jutott volna eszébe ön után kémkedni. Mindazonáltal ez a dolog veszedelmes; ne ismétlje többé, és bizza rám, hogy az eleségét alkalmilag kiegészíthessem.»

Ezzel még egy kézzorítást váltunk és valóban úgy hiszem, hogy a derék fiu szemei nedvesek, mikor elválok tőle. Eloítja a lámpáját,

A szamarkandi nagy bazár.

Két embert látok végig gurúlni velocipédeken.

«BOMBARNAC KLAUDIUS.»

met. — Hígyje el, hogy nem hálátlan embert kötelezett le.» — «Ej, Kinko barátom! meg leszek én ezért jutalmazva bőven.» — «Hogy?» — «Ugy, hogy mihi ezer névre nézve nem lesz többé veszélyes, leírom az ön egész utazását, Tiflisztől Pekingig. Képzelje csak, milyen pompás cím lesz ez egy tárczacikk elé: *Völégény a ládában! . . . Czinka és Kinko!! . . . Hatezer kilométer Közép-Azsián keresztül egy podgyászokcsiban!!*»

A fiatal román mosolygott. — «Nem kell vele nagyon sietni, — mondá. — Ne féljen! Óvatosság és titoktartás, mint a házassági ügynökségekben!»

Ekkor megkértem, hogy mutassa meg, miként helyezkedett el a ládában. Semmi sem lehet ennél egyszerűbb és gyakorlatibb. A láda mélyén egy üldhely van és előtte elég tágas hely, hogy a lábait részút kinyújthassa; az ülés alatt, melynek ürege szintén láda, némi kevés élelmiszer és evőkészlet, mely csupán egy zsebkésből és egy pléhpohárból áll. Felöltője és takarója egy fogason függ; a kis lámpa, melyet éjjel meg szokott gyújtani, a láda falára van erősítve.

Magától értendő, hogy a mozgó deszka lebecsítésével a fogoly bármely pillanatban elhagy-

fölhúzza a deszkát és a ládából még e szók haltszanak: «Isten önnel, a viszontlátásig.»

Kimegyek a podgyászokcsiból, becsukom az ajtót és meggyőződöm, hogy Popov még mindig alszik. Végre néhány perc múlva, miközben a friss éjjeli levegőt élveztem, visszatérek a helyemre Noltitz őrnagy mellé. És mielőtt a szememet behunynám, utolsó gondolatom az, hogy Kinko alakjának megjelenése következtében a «XX-ik század» levelezőjének elbeszélése talán nem lesz érdektelen olvasmány.

(Folytatása következik.)

EGYVELEG.

* A kholera új csufnevet honosított meg az orosz parasztok között. Ha a veszekedő parasztok már nagyon összeszidták egymást, végül sértésül «te kholera-beteg» czímmel hizelegnek egymásnak.

* Bankó alumíniumból. Bessemer Henrik angol nemzetgazda komolyan ajánlja, hogy a bankjegyeket ezentul ne papírból készítsék, hanem alumíniumból, mert így nem kopnak el oly gyorsan, tűz és víz nem pusztíthatja s nehezebben is hamisíthatók. Tény, hogy a papírpénz könnyen romlik. 1792—1833 közt az angol bank által kibocsátott jegyekből 14 millió forint ára vészett el nyomtalanul.

* A pápa végrendeletet készített. Magánvagyonáról már régebben rendelkezett, mostani végrendelete hivatalos és politikai jellegű, intézkedik benne temetéséről és sírjáról és a jubileumi ajándékok szétosztásáról.

* A házkapuk a régi görögöknél és rómaiaknál mind kifelé nyitlak s ezért a házból kilépő rendszeren először kopogtatott, hogy a kapu előtt elmenőket ne zavarja.

* Cseberből vederbe. Kanada partja mellett Sable szigeten nagyon elszaporodtak a mezei egerek. A lakosok ezért Kanadából macskákat hozattak. A macskák megölték az egereket, de ezután a tengeri nyulakra is vadásztak s annyira elszaporodtak, hogy a lakosok elpusztításukra rókákat hozattak. A rókák is megtették kötelességüket, megölték a macskákat, de ezenkívül sok ezer tyukot is. Sable lakosai most a kormánytól valami szert kérnek a rókák kiirtására.

* A messinai szorost legelőször úszta át közelebb egy amerikai doktor. Az úzás a két tengeri mérföldnyi szoroson át 2 óra 40 perczig tartott, mert a tengerirám nagyon messze hajtotta az úszót az egyes útról. Többen megkísérelték itt már az átúszást előzőlt is, de eddig senkinek sem sikerült.

BACQUEHEM OLIVÉR MARQUIS.

PLEXER ERNŐ LOVAG.

MADEYSKY SZANISZLÓ LOVAG.

WELSERSHEIMB ZENÓ GRÓF.

JAVORSKY APOLLINARIUS LOVAG.

SCHÖNBORN FRIGYES GRÓF.

WURMBRAND GUNDAKKER GRÓF.

FALKENHAYN GYULA GRÓF.

AZ ÚJ OSZTRÁK MINISZTERIUM TAGJAI.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET

Szabolcska Mihály, az újabb magyar iyra egyik jelese, előfizetést hirdet 'Hangulatok' című költemény kötetére, mely 9-10 ívnyi terjedelemben még ez év december havában megjelenik. A kötet előfizetési ára fűzve 3, kötve 5 korona. A megrendelések, legkésőbb december 15-dikéig, a költő címére, Szász-Régenbe intézendők. Előfizetéseket lapunk szerkesztősége is elfogad. Szabolcska Mihályt lapunk olvasóinak nem szükséges hosszasan ajánlani. A kötetből mutatványul közlünk mai számunkban egy költeményt.

Olcso könyvtár. A Franklin-társulat kiadásában és Gyulai Pál szerkesztésében évek óta megjelenő 'Olcso könyvtár'-ból ismét több kötet hagyta el a sajtót. A vállalatnak 325-333 kötetek ezek. Mindenik kötet önálló.

Már második kiadásban közli a vállalat Pálffy Albert 'A fejedelm herczegleánya' című történelmi regényét, mely a veterán író egyik legjobb műve. Ára 1 frt. Szintén második kiadás: 'Toldi Miklós', szomorú történet három szakaszokban; írta a régi jó Dugonics András. A drámához Heinrich Gusztáv írt bevezetést, kimutatva, hogy az öreg Dugonics művében is a Mannheimban 1782-ben megjelent és Christmann által írt 'Korful helytartó' (Der Statthalter von Corfu) szövegébe igyekezett belé illeszteni Toldi Miklós történetét. Ára 60 kr. Ujonnan megjelent művek a következők: 'Az olasz irodalom rövid története', írta Fenini Caspar; a negyedik olasz kiadásból fordította Zsigány Árpád; ára 50 kr. 'Az angol alkotmány fejlődése a legrégibb időkől fogva', írta Freeman A. Edward, angolból fordította Könyv József; a jeles munka ára 50 kr. 'A petardi csata', Berezik Árpádnak a nemzeti színházban tetszéssel adott vígjátéka; ára 30 kr. 'Vigasztalások', Lucius Annaeus Seneca híres szép műve, melyet Lévy József átírta és költészettel fordított latinból; ára 30 kr. 'Henrietta', beszély írta, Coppée Ferencz, francziából fordította Molnár Gyula; ára 20 kr. Ugyanezok Coppée egy másik beszélyét: 'Idyll a háboru alatt' is lefordította Molnár Gyula; ára 30 kr. 'A múzsa', vígjáték egy felvonásban, írta legifj. Szász Károly. Előadatot a nemzeti színházban. Ára 20 kr.

A műcsarnok kiállítását sok közönség látogatja, kivált este, a villamos világlátásnál. Klotild főhercegnő vasárnap tekintette meg s Telepy Károly műtárnok kísérte a termekben. A főhercegnő majd két óráig időzött ott. Nagy az érdeklődés Munkácsy 'Tépcsosinálók' festménye iránt, mely a mesternek még düszeldorfi időzése alatt készült. Irányadó körökben rajta vannak, hogy e festmény, melynek ára 30,000 frankra van téve, itthon maradjon. Mikor gr. Csáky Albin közoktatási miniszter szemlélte meg a tárlatot, s Munkácsy képét nézte, a szintén jelen volt Tisza Kálmán megjegyezte: 'Ostromolni fogjuk, hogy azon legyen, hogy ez a festmény ne menjen ki Magyarországból', mire a miniszter azt felelte, hogy: 'Szívesen rajta lennék, csak a pénzügyi viszonyok ezt megengednék'.

A képzőművészeti társulat művásárló bizottsága a nemzeti múzeum képviselőivel már kiválasztotta a múzeum képtára számára vásárlandó képeket. A bizottság javaslatait gr. Csáky Albin közoktatásiügyi miniszter már jóvá is hagyta s a társulat abban a helyzetben volt, hogy távirat útján ajánlatot tehetett úgy Sinibaldinak, a kiváló francia művésznek, 'Hajnal virradása' című remek festményére, valamint Richir Hermannnak, a jeles belga festőnek, 'Az élet nyomorúsága' című képére. Mind a két művész táviratilag elfogadta az ajánlatot, s e szerint a nemzeti múzeum ismét két kiváló értékű festményre fog gazdagnodni. A képzőművészeti társulat ezenkívül, szintén a nemzeti múzeum számára megvásárolta Réti Istvánnak 'Bohémei karcsonya idegenben' című festményét, a melyre a fiatal művész, a ki tárlaton az idén jelent meg először, feltűnést kellett.

A nemzeti színházban nov. 24-ikén a német irodalom egyik nevezetes drámáját, Grillparzer 'Sappho' tragédiáját elevevitették föl. A régibb időkben sokszor előadott művet, Jovánfi Jenő újra fordította, tisztán és gondosan. A költészettel és sok drámai erővel írt darab iránt a közönség kezdetben tartózkodott, de azután fölmelegült. Jászai Mari asszony a szerencsésen szerelmű költőnő tragikái alakjában ismét a tanulmány, izlés és hűv alkotásait mutatta be, méltó pártját klasszikai alakjainak, Elektrának, Medéának Antigoneának, stb. Szívesen megtapopta a közönség Cs. Alszeji (Imán) is Melitta rokonszenves ábrázolásáért. Sonolá (Ghaon) és Szacs-vay (Rhamnes) is jól teljesítették feladatukat.

A 'Szökött katoná' jubileuma. Nov. 25-ikén ülte meg a népszínház a 'Szökött katoná' első elő-

adásának ötvenedik évfordulóját, kegyelettel adózván Szigligetinek mind a temetőben, mind pedig a színházban.

Délután 3 órakor a színház összes férfi tagjai kivonultak a temetőbe, Lukácsy Sándor főrendező vezetése alatt. A sírnál már nagy közönség várt, s ott voltak a költő leányai is: dr. Kétyi Károlyné, özv. Törs Kálmáné, dr. Faltay Lászlóné. A népszínház tagjai körülvették a sírt s a kar, melyet ifj. Bokor József, népszínházi karmester dirigált, gyászdalt zenített rá. Ezután Helle Iván népszínházi ellenőr beszédet mondott Szigligeti irodalmi pályafutásáról. A beszéd végén Lukácsy Sándor babérszoroszt tett a sírra s a népszínház énekara 'Cserebogár sírga cserebogár' kezdetű dalt énekelte s ezzel az ünnepély a temetőben véget ért. Este folytatása volt a népszínházban, a hol a 'Szökött katoná'-t a jubilaris előadásához méltó gondossággal adták elő.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A magyar tud. akadémia nov. 27-iki összes ülésén b. Eötvös Loránd meleg hangon emlékezett meg az akadémia elhunyt igazgatósági tagjáról, Szögyény-Marich László országbíróról.

Goldzieher Ignác mondott ezután emlékbeszédét Renan Ernő, az akadémia elhunyt kültagja fölött. Tanulmányozta Renannak a keleti tudományok terén végzett munkálkodását s ezt méltatta érdekes

1878-BÓL. — Pap Henrik festménye a Képzőművészeti Társulat téli kiállításán.

előadásában. Előadása nagyobb tanulmányából néhány fejezetet öltött föl. Bevezetőleg kimutatja Renan nyilatkozataiból, hogy ő maga tanári és írói működése főszűlet elsősorban a keleti régiség-tudomány s közben különösen a sémi filologia művelésére helyezte. — A felolvasást nagy figyelemmel hallgatták. — Szily Kálmán fötitkár adta elő ezután a jelenteni valókat. Szabolcs megye elhatározta, hogy Bessenyei György szobrát megcsináltatja és Nyiregyházán, a megyeház előtti téren helyezi el. Az akadémia erkölcsi és anyagi támogatását kéri. A Jókai jubileum ünnepén az akadémiaí Zichy Antal, Szily Kálmán, és az elnök képviselik. A díszkiadás pedig megrendelik. — A Marczibányi-jutalom 80 aranyát a magyar frazeológiai irt nagy munkának kiadati javasolja a bírálók többsége, s ahhoz hozzájárul a teljes ülés is. A jelégés levélből Simonyi Zsigmond neve tűnt ki. A fenmaradt Karacsony-díj 400 aranyát Terentius vígjátékainak és Aeschlyos drámáinak lefordításáért fogják kiadni. — Dr. Török Aurélnak azt az indítványát, hogy a Mátyás-templom téssék királyi temetkezési helyvére, a történelmi bizottság nem ajánlja elfogadásra, mert nagy nehézségekbe ütköznek, de másrészt nem is volna kegyeletes dolog, mert királyaink utolsó nyugvóhelyükre nézve többnyire rendelkeztek. Az ülés hozzájárul a történelmi bizottság véleményéhez. Marczali Henrik tett ezután jelentést a millenium történelmi forrásainak tanulmányozása tárgyában tett külföldi forrásairól. Végül Hellebrand Árpád akadémiai könyvtárnok jelentését olvasták fel a 'Régi magyar könyvtár' újabb kötetét tárgyában folytatott kutatásokról, melyek ismét szép sikerrel jártak.

A Kisfaludy-társaság nov. 29-iki havi ülésén Gyulai Pál elnökelt s nagy közönség jelent meg.

Zichy Antal személyes visszaemlékezéseket olvasott föl az 1832-36-iki országgyűlésről. Kossuthoz kezd, kit mint az országgyűlési tudósítások íróját részrehajással vádoltak. Kossuth férfias nyíltsággal visszautasította a vádat. Legnagyobb tisztelettel szól a nádorról, Wesselényi egy-egy beszéde pedig mindig ünnep volt neki, valamint Széchenyi iránt csupa lelkesedés. Parlamenti vezérő szó sem lehetett, mivel nem volt felelős kormány s így vezér sem válhatott ki. Kölcseyt minden oldalról szeretet és bizalom környezte, nem úgy, mint megyéjében, Szatmárban. Wesselényit hazafias buzgósa Erdélybe hívta, honnan midőn visszatért, már két nótápor volt a nyakában. A haza mártírjaként ünnepelelték, s az erdélyi országgyűlés feloszlásakor ezüst billikkommal tisztelték meg, melyhez Jósika Miklós írta a kísérő levelet. A megjelzett föl-olvasás után Szász Károly olvasta fel legújabb költeményeit, melyek címei: 'A gondolat' 'Borszéki képek' 'A régi seb'. A hallgatóság megtapsolta a költeményeket. Vértesi Arnold 'Margitka az intézetben' című rajzát mutatta be, mely a zárda nevelésen élcelődik. — Végül zárt ülés volt, s a társaság elhatározta, hogy megrendeli Jókai műveit és küldöttséggel üdvözli jubileumát.

MI UJSÁG?

A királyi pavillonja a kiállításon. A milleniumi kiállítás műszaki bizottsága elhatározta, hogy a

A dinamit-bomba felrobbanása a nézőtérén.

DINAMIT-MERÉNYLET A BARCELONAI SZÍNHÁZBAN.

A német császárné részvéte. Szögyény-Marich László, monarchiánk berlini nagykövete, a német császárnétól táviratot kapott, a melyben a császárné legmélyebb részvétét fejezi ki a nagykövet édesatyjának elhunyt alkalmából. A nagykövet az udvari és diplomáciai körökből is meglehangú részvénytülatkozatot kapott.

Munkácsy Jókainak. Párisból írják: 'Munkácsy is részt kér magának a hódotlából, a melyvel nemzete ünnepeli nagy költőjét. A 'Hofoglalást' feltűntető nagy képébe befesti azt a mindnyajunknak kedves, szép magyar fejet — a Jókaiét. Az Árpád köré sorakozó magyar vezérek közt az első, aki büszkén, gyönyörűdéggel nézi urát, a honalapító, erős, fiatal fejedelmet — egy öreg, daliás magyar fog fejet cseréli Jókaiával; ő is segített hazát teremteni; ő is segített hazát, magyart szerelni'.

A budai honvédszobor koszorúja. A budavári honvédszoborra készült érc koszoru költségeire a magyar hölgyek bizottsága összesen 10,697 frtot gyűjtött; kiadás volt 7007 frt s így maradt még 3690 frt. Ez összegből alapítványt csinálnak az öreg honvédek részére, melynek évi kamataiból május 21-én évenként egy-egy öreg honvédet, jul. 8-án egy-egy öreg honvéd özvegét jutalmaznak meg.

HALÁLOZÁSOK.

Dr. GERLÓCZY GYULA, a budapesti műegyetemen a nemzetgazdaságtan tanára meghalt Görzben, hová gyógyulás végett utazott, 57 éves korában. Testvér-öccse volt Gerlóczy Károly alpolgármesternek. Harmincz év előtt foglalt el tanári állást a műegyetemen. Három évig, 1877-től 1879-ig, a mérnök szakosztály dekanja volt. Több nemzetgazdaságtani munkát írt. Gerlóczy utóbbi időben annyira betegeskedett, hogy előadásait sem tarthatta meg az egyetemen, hanem a tanítványai Káposztásmegyerve jártak ki hozzá kollokviumokra.

SÁRVÁR (SALVARY) JÁNOS, a Franklin-társulat nyomdájának szorgalmas tagja, a magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők egyletének alapító tagja, elhunyt 62 éves korában, hosszas betegeskedés után. A 'Vasárnapi Ujság'-nak és testvérlapunknak, a 'Politikai Újdonságok'-nak évek során át volt főszédlője, derék, dolgoz felünk mind a két lap előállításában. Több mint negyven éve, hogy mint ifju jött lapjainkhoz, itt fejlődött ki munkaköve, pontossága, s itt talált aztán helyet a nyomdai személyzet azon elsőrendű állásában, melyre csak értelmes, lelkiismeretes munkást alkalmazhatnak. Munkáját pár évvel ezelőtt betegeskedése miatt kellett abbahagynia.

Elhunytak még a közelebbi napokban: FESZTL Károly, választott püspök, a pécsi káptalan nagypreposita, Pécssett, 74 éves korában. A boldogult a III. osztály vaskoronarend lovagja, királyi tanácsos, bölcsészettudor és a középiskolai hittanár képesítő bizottság elnöke volt. — BARANYAY SÁNDOR, nyug. vezérőrnagy, a fővárosban köztisztvisletben élt derék katona, a 24-ik vadász zászlóalj, utóbb a 44. gyalogezred parancsnoka, a Ferencz-József-rend lovagja, s több katona érdem tulajdonosa, 57 éves, Budapesten. — BERZEVICZY TRITZS, földbírtokos, Berzeviczy ezredesnek, a főistállómesternek atyja, a Bécs melletti Badenben 84 éves korában, s Lomniczon temették el a családi sírboltba.

A közönség menekülése a színházból.

Az 1796. számú feladvány megfejtése

Kerekes Lajos-tól.

Megfejtés.

Világos. Sötét. Világos. a. Sötét. 1. Bb2-b8 ... Kc7-b8 : (a) 1. ... Kc7-d6 ; 2. Bb6-d8 + Kb8-c7 2. Bb8-as + t. sz. 3. Fe1-as mat. 3. F mat.

Helyesen fejtették meg: Budapest: K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — Ung-Tarnóczon: Németh Péter. — Kecskemén: Balogh Dienes. — A pesti sakk-kör.

Szerkesztői mondanivalók.

Egy pályázati óhajtó. A magyar tudományos akadémia pályázatai szeptember 30-ikán járnak le, ez évben tehát már elkészt. Van azonban az akadémiának sok függő kérdése, melyek határideje csak a jövő évben vagy években, telik le, ezekről az 'Akadémiai Értesítő' június havi füzetében nyer kimerítő felvilágosítást.

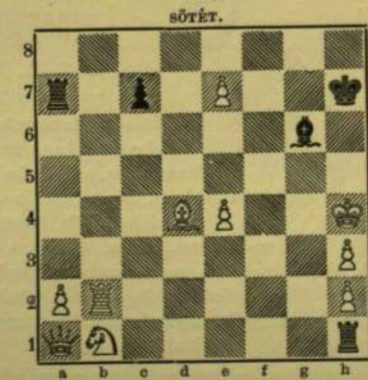
Tragédia. Hadd nyugodjék a szegény halott, ne háborgassuk csöndes álmát.

Boldogság. Zrínyi Boldizsár. Gyémánt Örsze. Az első, a leggyönyörűsebbet, legsikerültebbnek tartjuk, bár ezon is vannak kisebb-nagyobb foltok, melyeket jó volna letörölni. Így például az első versszakban azt mondja, hogy hűnyő csillag gyanánt nem tűnik el álta, mert kedvese szeméből örök üdv hana mosolyg számára. Bajos ezt a képet elképzelni. 'Zrínyi Boldizsár'-ban erősen érzik Lévy 'Mikes búja' című költeményének hatása, csakogy az előkép megkapó erejéből mit sem találunk benne. A 'Gyémánt Örszén' viszont Kis József 'Simon Judit'-jának hatását sejtjük, csakogy itt csupán egy törvényszéki jelentés száraz elbeszélését kapjuk.

Népdalok I-III. Helyely-közzel sikerültebb sorok is fordulnak elő benne, kivált a harmadikban!

SAKKJÁTEK.

1807. számú feladvány. Shinkmann W. A.-tól.

Világos indúl s a harmadik lépésre matot mond.

Az 1795. számú feladvány megfejtése

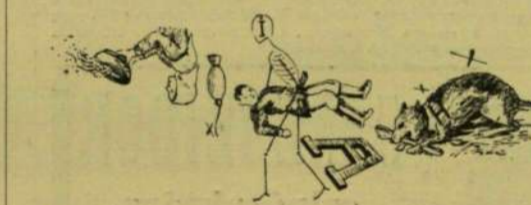
Keidanski H.-től.

Megfejtés.

Világos. Sötét. Világos. a. Sötét. 1. Fe1-c1 ... Kc4-d5 : (a) 1. ... Kc4-f5 (b) 2. B2-b3 ... Kd5-e4 2. Hd5-f6 ... Kf5-g6 3. Vc7-f7 ... Kc4-d4 3. Vc7-h7 + stb. 4. V7-c4 mat.

b. 1. ... Kf4-f3 2. Hd5-e3 ... Kf3-f2 3. Vc7-c2 + stb.

KÉPTALÁNY.

A 'Vasárnapi Ujság' 47-ik számában közölt képtalány megfejtése: Kerekpár-verseny.

Heti naptár, december ho.

Table with 4 columns: Nap, Katholikus es protestáns, Görög-Orosz, Izraelita. It lists dates and corresponding religious observances for December.

Holdváltás. 3. Első negyed 16-án 6 óra 45 pk. este.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.

(L. Egyetem-tér 6. szám.)

Henneberg G. (cs. kir. udv. szállító) selymgyára Zürichben, privát megrendelőknek közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selymszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig, postabár- és vámtmentesen, sima, csikós, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg tartozandó. (1)

„The Mutual“ new-yorki életbiztosító társaság.

A legújabb biztosítási szerződés, melyet a 'Mutual' a t. közönségnek ajánl, az öt százasok Kötölevény, mely a biztosítottat csekély díjfértés mellett feljogosítja, hogy a kedvezményezetnek egy a biztosított összeg után 20 éven át folyó

évi 5%-ot tevő életjáradékot biztosíthatson. A tőke 20 év múlva szintén a kedvezményezetnek tulajdonába megy át, míg ellenben, ha az utóbbi időközben esetleg elhalálna, úgy a tőke utódnak azonnal kifizetetik. Közelebbi felvilágosításokkal és prospectusokkal szolgál a Magyarországi vezérigazgatóság Budapest, Bécsi-utca 5.

Nincs több fejfájás!

D. GÖZ MIGRAINE-PORA
huszonöt év óta egyedül, ideges, rheumászerű, sőt gyomorból származó fejfájás ellen a legjobb sikerrel...

Tisztán kölcsönös. Részvényesi nincsenek.
A legnagyobb és leggazdagabb biztosító társaság a világon.
Biztosítéki alap 1893.
Január 1-én
907 millió frank.

30 év óta udv. istállóknak, valamint katonai és polgári nagyobb istállóknak is, használatban; nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítési; további ficomadások, rándulások, az inak merevsége...

Kwizda-féle Restitutionsfluid
Kapható Ausztr.-Magyarországi gyógyszerárakban és drogáriáknál
Fő leté: Kwizda Ferencz János

Tessék a fennebbi végjegyre figyelni, s a vételnél határozottan kifejezni:
Kwizda-féle Restitutionsfluid.

!! bajusz-kötők !!
Kobinsky György fodrász, Budapest, I. Krisztinaváros, Mészáros-u. 3.
Kapható a következő helyeken: Kertész Tódor, Dorottya-utca; Dankovics István, József-ter; Magyarországi legelső illatszer- és fodrászüzletben.

Legnagyobb raktár
férfi-felérneműk, fehér és színes ingek, lábravalók, gallér és kiegészítők, dás választék a legújabb nyakkendők, kestyűk, zsebkendőkben, valamint mindenféle finom tricót-cikkben és utazási ingek, sapkák, plaidok, esernyők, nadrágtartók, inggombokban stb.
Óriási választék harisnyákban!

Korunk fő nyavalyája az idegesség és vértelenység, melyből számtalan más kör származik.
VASAS CHINABOR hus-kivonatát.
Rozsnyay Mátyás szívesen művegyészi laboratóriuma, Aradon.

Minden hölgy kívánja, hogy a derék, kel és ránc nélkül tapadjon!

Csak a Prym-féle szabadék, reform-kapocokkal lehet ezt elérni!
Messezre kiható találmány a divat terén.

Hézag és ránc mindenfelé. Tapad még mindig, ránc és hézag nélkül, mintha új lenne

Prym-féle szabadék, reform-kapocok!!
nem hajlanak s nem engednek, nem nyílnak ki maguktól. Minden másnál pontosan egymással szemben állnak, tehát egyenlőtlen fölvarrás és ferde derékállás ki van zárva.

Kapható minden jobb szabókéllék- és rövidáru-üzletben.

Wasmuth tyukszemgyűrű
az órában.
Képek, Laterna magica számára, sciopticom és ködfátyolkép-készülékek, átvégre történő levonása, minden nagyságban ajánl Hesse minintézet, Lipócsén.

2 marhamérleg
1000 kilós kartával és 2 d. 4000 gígnos himérleg skálás stymérvél, vas állvány és traversekkel, mind új és jó állapotban, a Bugányi és Társas cégtől, erősen építve minden gyár, gőzmalom, szeszfőző, gazdaság, szőlő és kőszög részére pénzbirág terhe mellett hatóságilag előírva, magyar hitelesítéssel, hálálat miatt igen olcsón egyenként is eladó Sophie Hommer földirtokosnő, Wien, III. Hetzgasse 23. földszint, ajtó 4. szám.

Hirdetések elfogadtatnak a kiadó-hivatalban, Budapest, IV., egyetem-utca 4. sz. a.

MATTONI-FELÉ
GIESSHÜBLER
SAVARY-KÖR

LIEBIG COMPANY
Kivonatát.
Alkalmos húsevő pillanat alatti készítésére, levelek, főzelékek, mártások és mindennemű húselekek javítására.
Kittűnő erősítő szer betegnek és ülőknek.
A valódiság és jószág igazolásul főleg tessék figyelni a f. Liebig kék feltaláló névására

Általános kedvelt! CRAB-APPLE BLOSSOMS

CRAB-APPLE BLOSSOMS
A divatos illatszerkedő a Crab Apple Blossoms, e felülmúlhatatlan jószág, gyönyörű illatszer a legelső helyen áll; a legújabb illatszeri illatszerkedő London Court Journal. És a CROWN LAVENDER SALTS (Korona-Lencsület-só).

Karácsonyfa-díszek

BISENIUS F. C., most: Bécs, I., Singerstrasse 11, főemelet.
Nagyszerű újdonság! Gyönyörűen fénylő angyalfürtök darabja 10 kr. Brillant karácsonyfa moh, szabadalmára, dobozban 20 kr. Fény és kristálygyöngy darabonként 12-20 krig. A legújabb és legrészletesebb dísz-díszmunkák, melyek anyagát vegyileg elő van készítve, hogy általuk sűrűlten nem szenvedhet. Karton 12 darabban 20 kr-tól feljebb.

GANZ ÉS TÁRSA

VASÖNTŐ- ÉS GÉPGYÁR-RÉSZV.-TÁRSULAT

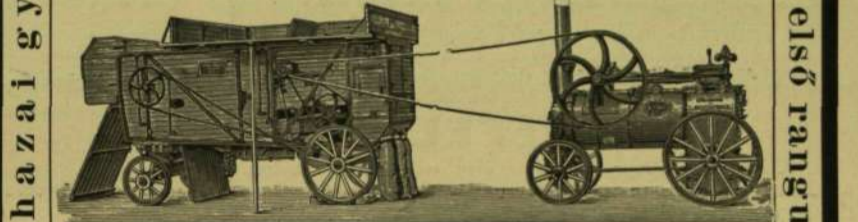
BUDAPEST.
Ajánlanak mindennemű vas-, acél- és fémöntvényeket építkezési és gépészeti czélokra vezetető csöveket, szivattyúkat, lecsapoló és öntöző-zsilipet, készülékeket a belvizek leeresztésére. — A helyi viszonyok szerint szerkesztett turbinákat, órlöhengereket kéregöntetű hengerekkel és malomberendezési czikkeket. — Zsilipeket bármily nagyságban és bármily rendszer szerint. — Alagcsöveket, zárkészülékeket, cső- és kapu-zsilipekhez, czölöpverő gépeket, anyagszállító kocsikat. — Álló vagy fekvő gázmotorok egy vagy két hengerral és mindennemű zúzógépek.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

Horgony-Kőépítőszekrények
mint azelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olcsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át eltarthatnak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobíthatók. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan dicsőretet talál, és mindnyájuk által a kis ismerik, meggyőződésből továbbajánlatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatószert még nem ismeri, az hossza hamarjában az által jogyzékét és olvassa az alba nyomtatott felette keulvevő híralatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény kerendő és minden egyes szekrény Horgony gyárjegy nélkül, mint nem valódi, keményen visszatartandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron — a finomabb játékszervezetekben készletben vannak. —
Uj! A Richter-féle Türelmi játékok: Columbus tojása, Villámhárító, Haragtörő, Gondozó, Pythagoras stb. Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatit is tartalmaznak. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonygyár” ellátott játék valódi!
Richter F. Ad. és társa.
Első osztr.-magy. és kir. szabadalm. kőépítőszekrény-gyár.
Wien, I. Nibelunggasse 4. Budapest, N. úberg, Oltán, Rotterdam, London E.C., New-York.

GAZDASÁGI GÉPGYÁR BUDAPEST.

Első Magyar Gazdasági Gépgyár részvény-társulat
Gyártelep: Külső Váci-út 7. sz.

Gőzcséplő-készletek,
valamint a gazdaságban szükségelt összes gazdasági gépekben saját hazai gyártmány!
Részletes ajánlatokkal, árjegyzékkel és minden felvilágosításokkal szívesen szolgál a fenti gyár igazgatósága.

A „Franklin-Társulat” kiadásában Budapestben megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:

TÜNDÉRMESÉK.
Perrault, D'Aulnoy grófné és Leprince de Beaumontné után
franciából fordította
HARASZTINÉ RÉCSI JOLÁN.
Ára füzve 1 frt 50 kr. Vászonkötésben 2 frt.

PSERHOFER J.-féle gyógyszerár

vértisztító labdaccai
melyeket azelőtt „Egytetemes labdacok”-nak neveztek jogosan megérdemlik ez utóbbi nevet, mivel ezek a labdacok nagyon sok betegségekben használhatók kiténő hatással. Ezek a labdacok sok évtized óta vannak általános elterjedve és kevés olyan család van, mely egy kis készletet ne tartana otthon ebből a kiténő házi-szerből. Számos orvos ajánlja ezeket a labdacokat házi-szernek különösen ama bajok ellen, melyek rossz emésztés és székrekedés által támaszkodnak, u. m.: epekerítés zavara, májbaaj, bőlgengesség, felfúvódások, az agybanvaló vértululás, aranyér esetében stb. Vértisztító tulajdonságuknál fogva különösen jó hatással vérszegénységben és az ebből eredő betegségekben: sápadtságban, ideges fejtájásban stb. A vértisztító labdacok hatásos enyhe, fájdalommentes nem okoznak és így a leggyöngyebb betegek és gyermekek is bizárat bevehetik.
Ezen vértisztító labdacok több mint 100 év óta tisztá és hamisítatlan minőségben kaphatók az „arany birodalmi almához” címzett gyógyszerárban Bécsben Singerstrasse 15. szám a., és egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz (skatulya) ára 21 kr. o. 4. Egy csomag, melyben 6 doboz van, 1 frt 5 kr-ba kerül; bérmentelen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.
Az őszeg előleges beklüdesénél (mi legjobban postautánványval eszközölhetik) bérmentes küldésel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 forint 30 kr. és 10 csomag 9 frt 20 kr-ba kerül. — E kívül még mindennemű megbízások elfogadtatnak a leggyorsabbban és legolcsóbban feljelintetnek az „arany birodalmi almához” címzett gyógyszerárban: Bécs, Singerstrasse 15. sz. a.
Csak azon labdacok valódiak, melyeknek használati utasítása J. Pserhofer aláírásával van ellátva és ezen aláírás minden doboz földelén vörösen van nyomtatva. Raktár Budapestben, Török József gyógyszerárban, Király-utca 12. sz. a.

BUDAPESTI CZÉGEK.

HABITS ANTAL
hangszerész és különleges cimbalom-készítő
a fő- és székvárosi zenekola szállítója.
Budapest, VII., Erzsébet-körút 42. sz.
Ajánlja szak-
szerű tapasztalatai szerint
javított és sa-
játkézüleg ké-
szített erős
és tiszta
hangu
hangszerek
raktárát.
Szolid
kiállítás!
Jutányos
árak.

cimbalmait Arjegyzék kívánatra
valamint mindennemű ingyen és bérn.

Az 1890: XIV. törvényzikk alapján létesített
**MAGYAR IPAR- ÉS
KERESKEDELMI BANK-
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.**
Budapest, V., nádor-utca 4. sz.
Teljesen befizetett részvényítőke 8,000.000 frt.
V-VI. ker. fiókosztály Podmaniczky u. 2. (Váci-körút sarkán.)
VI-VII. k. fiókosztály Teréz-körút 2. (Király-utca sarkán.)

TESTORY ÉS FIA
Váci-utca 24. BUDAPEST, Váci-utca 24.
a nagy Kristóf áttellenében.
Alapított 1805-ben.
Bel- és külföldi műipar, lámpa, díszmü- és
bőrárúk főraktára.
Hoffmann és Schlosser
butorkereskedők, kárpitosok és disztők
BUDAPESTEN,
IV. ker., Hatvani-utca 11. szám, I. emelet,
(a Neruda-féle üzlet melletti palota).
Képes árjegyzékeket ingyen és bérn.

Legolcsóbb ezüst!
A királyi zálogházban nagyobb részletekben vásárolt régi
ezüstöt eladók, latonként 1 frt 5 kr-tól kezdve följebb.
Ugyazint aranyemlékek, drágakövek és órák, a legol-
csóbb áron, nálam folyton raktárban vannak.
HEUFFEL,
Koronaherceg-utca 7, az udvarban balra.

Toronyórákat
legolcsóbban, legújabb és legjob-
ban készít:
Mayer Károly L.
órágyára,
Budapest, VII., Kazinczy-u. 3.
Képes árjegyzékek bérmentve.

GRÖBER LAJOS
kosár-fonodója,
IV. Kigyó-u. 6.
Hanggyártók,
munka-asztalok,
stb. nagy választékban.
Képes árjegyzékek bérmentve.

**Zongorák és
Harmoniumok!**
Legjobb és legjutányo-
sabban kaphatók
Éder Antal Gyulánál
Váci-utca 4-6.
Alapítva 1846.

KILIÁN FRIGYES
m. kir. egyetemi könyvtáros,
IV., Váci utca 30.
A magyar, francia, angol és német
irodalom dísz raktára. — Díszmü-
vek. — A világtudomány remekiről.
Építészeti és technikai munkák. —
Imakönyvek stb.

„HERMES“
Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság.
A Magyar Földhitelintézet 4%-os adómentes
záloglevéleit mint legbiztosabb tőkebefektetést ajánljuk;
ezek nálunk a napi árfolyamon díjmentesen kaphatók.
Tőzsdei megbízásokat és minden a váltóüzlet keretében
tartozó ügyet legelőnyösebb feltételek mellett fogana-
tosítunk. Betéteket 50 frttól kezdve folyó (check)
számúra további intézkedésig 4%-kal adómentesen
kamatoztatunk. Betétek 10,000 forintig felmondás
nélkül felvehetőek.
Pénztári órák reggeli 9-től esti 5 óráig.
„HERMES“
Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság.
Budapest, Dorottya-utca 8. szám.

**Különös képesség
Czimbalmokban**
45 frttól, harmonikák 1 frt
15 krtól, hegedűk vonóval
3 frt 50 krtól, harmoni-
umok 75 frttól, hajtó hang-
szerek 70 krtól, zenélő
művek 10 forinttól feljebb.
Mindenféle fuvó
és pengető hangszerek
nagy választékban.
Képes árjegyzékek ingyen küld
Varju Károly
cs. k. szab. hangszerepara
Budapest, kerépesi ut 47.

FÖLDVÁRY IMRE
férfidivat- és fehérnemű-raktára.
BUDAPEST,
IV., Koronaherceg-utca 11. sz., a főposta mellett és
VIII., Kerepesi-út 9., a Pannónia mellett.
Villanvilágítás. — Telefon. — Árjegyzék bérmentve.
Czégem össze nem tévesztendő Földváry J. (Jahab) czéggel.
Eisenschiml és Wachtl
Budapest, Váci-utca 12.
Gyár: Bécs, Kaiserstrasse 62.
Legnagyobb raktár mindennemű fény-
képzési gépek és készülékekkel.
Alapítva 1856. — Többször kitüntetve.
Arjegyzékek ingyen és bérmentve.
Uj! A fotografálás elemei. Ára 2 frt.

50. SZÁM. 1893. BUDAPEST, DECEMBER 10. 40. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG évi egész évre 12 frt félre — 6 •
POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt félre — 6 •
Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt félre — 4 •
Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5.— félre — 2.50
Külföldi előfizetésekre a postallag meghatározott viteldj is csatolandó.

JÓZSEF FŐHERCEG JUBILEUMA.

HUSZONÖT ÉVE, hogy a magyar honvédség, ezen kizárólag nemzeti intézmény, újra megvalósult s az egész országban általános volt az öröm, hogy királyunk annak főparancsnokául József főherceget, a nagy emlékü József nádor fiát, nevezte ki.
József főhercegnek honvédfőparancsnokká való kinevezése 1868 december 5-én, vagyis akkor történt, mikor a honvédség még csak szervezendő volt. Így méltán mondható, hogy nemcsak rangban, hanem szolgálatba lépésének idejére nézve is ő volt az első honvéd. Hanem aztán az is maradt minden tekintetben. S a mit kinevezetésekor még csak képzeletben vagy reményben varázsolhatott lelke elé, ma a valóságban áll szembe előtt: a nagy, hatalmas és közelismerésre emelkedett magyar honvédség!

József főherceg, mióta a honvédség főparancsnokává lett, állandóan hazánkban tartózkodik s hivatalos teendői mellett a közélet terén is tevékeny részt vesz mindenütt, a hol eszére és szívére szükség lehet, s teszi ezt nem nagyúri kedvtelésből, hanem fenkölt lelke nemes ösztönzéséből. A tudomány, a művészet, a jótékonyság s a gyakorlati élet egyiránt buzgó munkásai közé számítja őt. Itt is, ott is igazi érdemek fűződnek nevéhez. De egyik legfőbb érdeme mégis az, hogy a magyar honvédséget nemcsak megalkotta és szervezte, hanem a fejlettségnek olyan fokára emelte, hogy az ma nélkülözhetetlen kiegészítő része a közös hadseregnek, s méltó büszkesége úgy a királynak, mint az országnak.

Pedig, kivált kezdetben, mennyi nehézség gördült ez új intézmény megizmosodása elé. Emlekezhetünk, hogy csak magának a rangbeli egyenlőségnek a tisztázása is sok kedvetlen gondba került. Hát még egészséges közszellem teremtése az új honvéd tisztikarban, melynek egy része merőben más hagyományokon nevelkedett, s ha nem lefokozásnak, de legalább is pályája megzavarásának tekintette az új intézménybe való beosztását! De József főherceg nem essgédt. Szóval, tettel, példával fáradhatatlanul dolgozott, hatott, hogy úgy a közös hadseregnél, mint a honvédségnél tökéletesen fölbreszszte és meghonosítsa azt a bajtársi viszonyt és összetartozósági érzületet, melyet az egyenrangúság oly természetesen föltételez s

mely nélkül haderőnk összességének együttes és sikeres működése majdnem lehetetlen. És fáradozását fényes siker koronázta. Ma a közös hadsereg és a honvédség a legjobb fegyvertársi egyetértésben él: kölcsönösen nagyra becsülik, tisztelik és szeretik egymás zászlaját. S van is miért. Mikor a még alig begyakorolt honvédség első ízben táborozott együtt a közös hadsereg csapataival a hadgyakorlatokon: József főherceg nemcsak a tisztelke, hanem az egész legénységbe olyan lelket, szellemet tudott önteni, hogy mindenki a legnagyobb becsúgygyal teljesítette kötelességét s az újonczsámába vett honvédség úgy megálta a helyét, hogy a legszigorúbb bírálók is teljes elismeréssel nyilatkoztak fölé. Azóta a honvédség katonai hírneve egyre fokozódott, mit fényesen bizonyítanak a legutóbb lefolyt őszi hadgyakorlatok, melyek alkalmával idegen uralkodók és idegen hadseregek illetékes tagjai is teljes dícsérettel szóltak róla, királyunk Ő Felsége pedig külön elismeréssel tüntette ki.
József főhercegnek mint katonának is egyik jellemvonása a jóság. Ez azonban soha sem válik benne gyöngösséggé. Nincs rá eset, hogy valami hiba, vagy mulasztás kikerülne éles

Alapított 1819-ben.
Karácsonyi és ujévi ajándékok
dús választékban a legolcsóbb áron
Calderoni és Társánál,
Látszer-raktár: Váci-utca 30. BUDAPESTEN. Tanszer-raktár: Kishid-utca 8.
Nagy illusztrált árjegyzékeinket szívesen küldjük bérmentesen bárhová.
— Vidéki rendelések —
azonnal és legnagyobb gondal teljesítetnek.

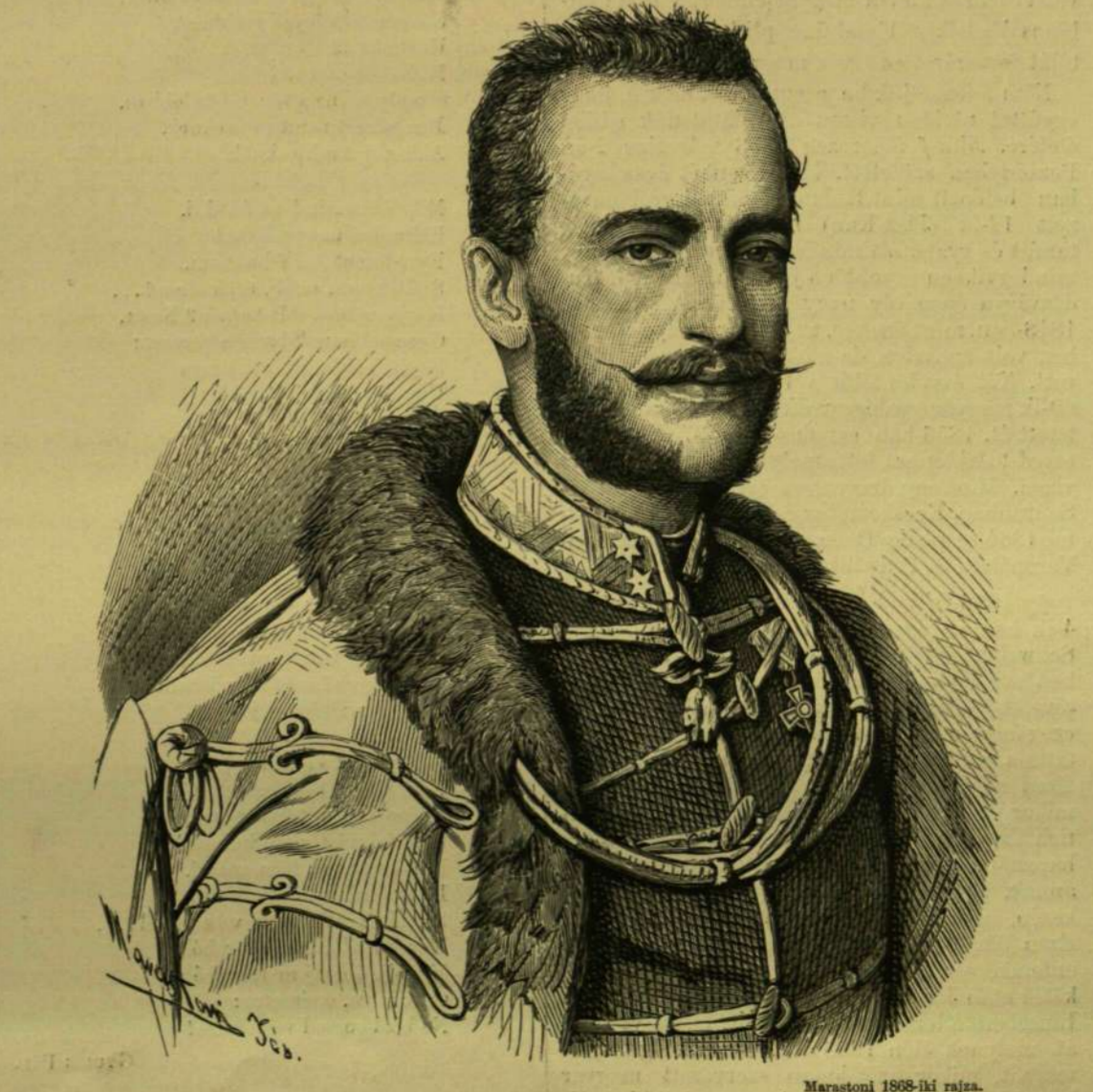

Nagy választékban!
GEITNER és RAUSCH czégnél,
Andrássy-út 8. sz.

A „Franklin-Társulat” kiadásában Budapestben megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:
**GYULAI PÁL
KÖLTEMÉNYEI**
Két kötet.
Harmadik bővített kiadás.
A költő aczélmetszetti arcképevel.
Ára füzve 4 frt. — Diszkötésben 6 forint.

Ékszeresek és ezüstművek
Alapított 1867. **BENEDEK GÁBOR és TESTVÉRE** Alapított 1867.
aranyművesek és órácsok
Budapest, Hatvani-utca 17.
A „szokásos árjegyzék-szétküldéstől az idén eltérve, van szerencsénk becses
vevőinket ez uton czéggünkre emlékeztetni. Dúsan felszerelt raktárunk a leg-
újabb divat szerint készült és a legkövetelőbb igényeknek megfelelő éksze-
ret tartalmazza. — Különösen megemlítendőek:
Arany és gyémántgyűrűk.
Arany és gyémánt fülbevalók.
Arany és gyémánt melltűk és nyakékek.
Arany és gyémánt karperecek.
Arany óraláncok és nyakláncok.
Arany és ezüst órák kiszabályozva, 2 évi jótállással.
Ezüstművek 13 próbás ezüsből, nevezetesen:
Teljes evőkészletek 6 vagy 12 személynek, gyermek-evőkészle-
tek, felszeletelő készületek, díszes tokban. Eczet olajtartók, gyer-
tyatartók, karos gyertyatartók, csemegeállványok, ezukorszele-
cek, kenyérfosarok, thea- és kávékészletek stb. Minden tárgynak
valódióságáért jótállunk. Vidéki megbízásokat lelkiismeretesen elintéztünk.
Nem tetsző tárgyakat minden veszteség nélkül kiseréljük. Kívánatra
teljes árjegyzéket bérmentve küldünk.

JÓZSEF FŐHERCEG.